

Aan
De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Saba

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
10 mei 2023
Ons kenmerk
Cft 202300038
Pagina
1/5

Uw kenmerk

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Bijlage

-

Onderwerp
Reactie eerste uitvoeringsrapportage en advies eerste ontwerpbegrotingswijziging 2023

Geachte heer Johnson,

Op 26 april 2023 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de eerste uitvoeringsrapportage (UR) en de eerste ontwerpbegrotingswijziging (OBW) over het begrotingsjaar 2023 van Saba. De eerste UR 2023 is tijdig ontvangen. Met dit schrijven ontvangt u op basis van artikel 22 van de Wet FinBES de reactie van het Cft op de eerste UR en het advies bij de eerste OBW 2023.

De OBW die u aanbiedt aan de eilandsraad, dient conform artikel 17 lid 4 van de Wet FinBES, vergezeld te gaan van het advies bij de OBW en een toelichting op welke wijze met het advies rekening is gehouden.

Toetsingskader

Het toetsingskader voor beoordeling van de UR wordt gevormd door de Wet FinBES aangevuld met de in het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES (BBV BES) opgenomen criteria.

Oordeel

De eerste UR toont USD 5,7 miljoen aan baten en USD 5,5 miljoen aan lasten, inclusief bijzondere uitkeringen. Saba realiseert daarmee een voorlopig overschot van USD 0,1 miljoen.¹ De vastgestelde begroting inclusief de bij de eerste UR aangeleverde eerste OBW 2023 gaat uit van een nulresultaat in 2023. Hiermee wordt voldaan aan artikel 19 lid 2 jo. artikel 15 lid 2 van de Wet FinBES, dat voorschrijft dat de begroting in evenwicht moet zijn.

¹ Hier is sprake van afronding op hele USD miljoenen, waardoor er sprake is van een afrondingsverschil.

Het gerealiseerde positieve resultaat in het eerste kwartaal ligt hiermee in lijn en wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de realisatie van de lasten in het eerste kwartaal lager uitvalt dan begroot. Saba verwacht later in het jaar deze lasten nog te realiseren.

De totale baten uit lokale heffingen ontwikkelen zich in lijn met de begroting. Echter, specifiek de baten uit de logeerbelasting en de bouwleges blijven achter. In zijn reactie op de vierde UR 2022 adviseerde het Cft de raming van de baten kritisch te herzien op basis van de volledige realisatie 2022, en de raming indien nodig aan te passen in de eerste OBW 2023.² Saba stelt deze tegenvallende baten niet neerwaarts bij in de eerste OBW 2023. Het Cft attendeert Saba er nogmaals op de opbrengsten van de baten uit de logeerbelasting en de bouwleges nauwlettend in de gaten te houden en de raming alsnog in de eerstvolgende OBW te wijzigen indien nodig.

De eerste UR 2023 bevat, zoals eerder geadviseerd door het Cft, naast het overzicht van baten en lasten naar functionele indeling, nu ook een overzicht naar economische categorieën. Het Cft acht dit een positieve ontwikkeling en verzoekt Saba dit overzicht ook in de toekomstige uitvoeringsrapportages op te nemen. Het Cft gaat graag met Saba in gesprek om het overzicht verder te optimaliseren, bijvoorbeeld door een tekstuele toelichting op te nemen. Hiermee kunnen de sturingsmogelijkheden van het bestuurscollege nog verder worden vergroot.

De eerste UR 2023 is voorzien van de eerste OBW 2023 van Saba. Het Cft adviseert positief op de door u voorgestelde wijzigingen in deze OBW. Net als in voorgaande jaren, nam Saba in de begroting 2023 geen bijzondere uitkeringen op. Saba verantwoordt deze baten en lasten gedurende het begrotingsjaar met begrotingswijzigingen. Met de OBW worden zowel de baten als de lasten verhoogd met USD 3,7 miljoen. Het grootste gedeelte hiervan betreft een toevoeging aan de vrije uitkering van USD 2,3 miljoen. Dit bedrag werd voorheen door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport verstrekt in de vorm van een bijzondere uitkering voor de publieke gezondheidszorg, maar wordt nu structureel overgeheveld naar de vrije uitkering. Daarnaast verantwoordt Saba in de eerste OBW USD 1,5 miljoen aan baten en lasten samenhangend met bijzondere uitkeringen, onder andere voor het herstel na de orkaan in 2017.

Toelichting

In tabel 1 is de realisatie in het eerste kwartaal van 2023, de vastgestelde begroting 2023 incl. de eerste OBW, en de realisatie in het eerste kwartaal ten opzichte van de vastgestelde begroting weergegeven. De baten en lasten samenhangend met de bijzondere uitkeringen zijn in deze tabel niet weergegeven.

Baten

Saba realiseert tot en met het eerste kwartaal van 2023 USD 4,2 miljoen aan reguliere baten, exclusief de baten uit bijzondere uitkeringen. De reguliere baten zijn voornamelijk afkomstig van de vrije uitkering. Daarnaast realiseert Saba USD 0,4 miljoen aan baten uit lokale heffingen.

² Cft, Kenmerk Cft 202300026, Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2022, d.d. 7 maart 2023.

Uit de eerste UR blijkt dat de realisatie van de baten uit lokale heffingen in lijn zijn met de realisatie van deze heffingen in het eerste kwartaal van 2021 en 2022. Als gevolg van seizoenpatronen zijn de baten uit lokale heffingen niet gelijk verdeeld over het gehele jaar. Zo lopen de baten uit de motorrijtuigenbelasting en de handel en industrie voor op de begroting, vanwege de heffing en inning in het eerste kwartaal. De baten uit de havengelden, de luchthaventoeslag en de afvalstoffenheffing zijn in het eerste kwartaal nihil, deze heffingen worden in het tweede kwartaal geïnd.

Tabel 1: Overzicht baten en lasten (in miljoenen USD)³

	1e UR 2023	Begroting 2023 incl. eerste OBW	Realisatie
Baten	4,2	21,3	20%
Lokale heffingen	0,4	1,0	40%
Overige baten	3,8	18,8	20%
Lasten	4,0	21,3	19%
Reguliere lasten	1,5	9,6	16%
Personeelslasten	2,5	10,2	25%
Resultaat	0,14	0,0	-

Bron: eerste uitvoeringsrapportage 2023 en vastgestelde begroting 2023 inclusief eerste OBW van Saba

Lasten

Saba realiseert in eerste kwartaal van 2023 USD 4,0 miljoen aan reguliere lasten, exclusief de lasten samenhangend met bijzondere uitkeringen. De lasten bestaan voornamelijk uit personeelslasten, USD 2,5 miljoen. De realisatie van de lasten loopt licht achter ten opzichte van de begroting. Saba geeft in de UR aan deze lasten later in het jaar nog te realiseren.

Bijzondere uitkeringen

In het eerste kwartaal realiseert Saba USD 1,5 miljoen aan baten en lasten gerelateerd aan bijzondere uitkeringen. In de begroting 2023 nam Saba geen bijzondere uitkeringen op. Deze worden nu middels de bijgevoegde OBW verantwoord. Het Cft herhaalt zijn advies om de bijzondere uitkeringen reeds bij het opstellen van de begroting 2024 op te nemen, conform de BBV BES.

³ In deze tabel is sprake van afronding op hele USD miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

Liquiditeitspositie

Uit de eerste UR blijkt dat Saba ultimo maart 2023 beschikt over USD 71,0 miljoen aan liquide middelen. Het overgrote deel hiervan is geormerkt voor bijzondere uitkeringen, aan het einde van het eerste kwartaal resteert USD 8,2 miljoen aan vrij besteedbare middelen. Dit is een forse verbetering ten opzichte van de stand per 31 december 2022, toen bedroeg het bedrag aan vrij besteedbare liquide middelen USD 2,7 miljoen.

Risico's

Saba geeft in de eerste UR een korte toelichting op de voortgang van het Black Rocks Harbor project. Dit is een groot infrastructureel project, dat de aanleg van een nieuwe, orkaanbestendige haven inhoudt. De huidige haven blijft, na renovatie, in gebruik voor vrachtschepen. Naar het Cft begrijpt, is er nog geen sluitende businesscase voor beide projecten. Daarnaast is onduidelijk hoe de structurele exploitatiekosten van beide havens doorwerken in de begroting van Saba. Het Cft wordt graag nader geïnformeerd over de ontwikkeling van de haven en de mogelijke gevolgen voor de begroting van Saba.

Financieel beheer

De afdeling Financiën is in 2022 geherstructureerd, door de fusie van de afdeling met het ontvangerskantoor. De afdeling maakt veel veranderingen door (waaronder het aantrekken van nieuw personeel) en wordt geprofessionaliseerd. Het tijdig aanleveren van de UR is daar een direct resultaat van. Saba heeft een expert aangetrokken die aanbevelingen zal uitbrengen over de procedures, tijdslijnen, gebruikte software en rol- en taakverdeling binnen de afdeling Financiën. Deze expert zal ook onderzoeken of cruciale posities ontbreken. In het tweede halfjaar van 2023 vindt een Centric training plaats, gericht op het optimale gebruik van het financiële systeem van het openbaar lichaam. Het Cft waardeert de inspanningen van het openbaar lichaam om het financieel beheer op een adequaat niveau te houden, en wordt in de uitvoeringsrapportages graag nader geïnformeerd over de vorderingen.

Collectieve sector

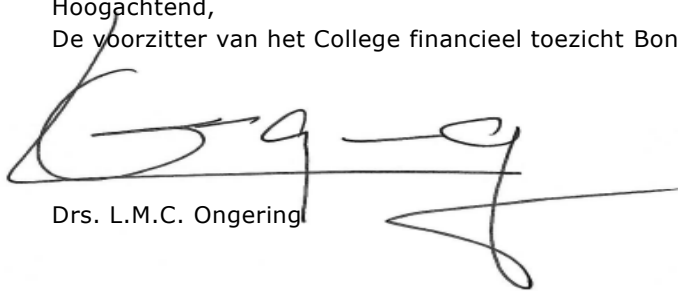
Conform artikel 11 lid 4 van de Wet FinBES rapporteert het Cft in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) jaarlijks, gelijktijdig met het doorzenden van de jaarrekening, over de voorlopige uitgaven-, inkomsten-, tekort- en schuld cijfers van de collectieve sector van de openbare lichamen aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Voor Saba is echter niet vastgesteld welke rechtspersonen tot de collectieve sector behoren, waardoor bovengenoemde rapportage en toetsing van de rentelastnorm niet mogelijk zijn.

Kenmerk
Cft 202300038
Blad
5/5

Het Cft zal in samenwerking met het CBS na gaan hoe zo snel mogelijk tot vaststelling van de collectieve sector van Saba kan worden gekomen, en u hierover uiterlijk 1 juli 2023 informeren.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'L.M.C. Ongerin', written over a horizontal line. The signature is stylized and cursive.

Drs. L.M.C. Ongerin

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De eilandsraad van het openbaar lichaam Saba
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Saba